

Mal for utdanningsplaner i Helse Vest

Spesialitet

Nyresykdommer

Beskrivelse av utdanningsvirksomheten

Nyreseksjonen er en del av medisinsk avdeling som er organisert under mottaksklinikken ved Stavanger Universitetssjukehus.

Seksjonen har ansvar for behandling og diagnostisering av pasienter med akutt og kronisk nyresykdom i Sør-Rogaland med ca 350 000 innbyggere.

Nyreseksjonen har en sengepost med for tiden 17 senger hvorav et varierende antall senger disponeres av seksjon for klinisk immunologi, vanligvis 1-5 senger. I vinterhalvåret økes sengetallet til 21 som flg av økt antall innleggelser i medisinsk avdeling.

Hemodialysebehandling gjennomføres i egen dialyseavdeling som er lokalisert ved siden av nyreseksjonens sengepost. Arealene for dialyseavdelingen er ikke tilstrekkelig for å gjennomføre nødvendig antall behandlinger så dialyseavdelingen disponerer i tillegg 3 rom i infeksjonsmedisinsk seksjon som er lokalisert ved siden av dialyseavdelingen. Det ble i 2018 gjennomført 11426 behandlinger hvorav >95% av behandlingene til pasienter med kronisk hemodialysebehandling. Det er mellom 85 – 90 pasienter som er etablert i kronisk hemodialysebehandling organisert med 2 «skift» mandag – fredag og ett «skift» lørdag og søndag. Ved behov for akutt hemodialyse gjennomføres slik behandling ved intensivavdelingen eller ved medisinsk avdelings overvåkningsavdeling. Det tilbys også behandling med plasmaferese og lipidaferese ved avdelingen.

Oppfølging av pasienter som er etablerte i peritonealdialyse (PD) er lokalisert til arealer ved nyreseksjonens poliklinikk som er lokalisert ved siden av seksjonens sengepost. Det er for tiden 18 pasienter som er etablerte i PD, og målet er å oppfylle nasjonalt mål hvor 30% av pasientene med behov for dialyse skal være i hjemmebehandling.

Nyreseksjonens poliklinikk utreder og følger hovedsakelig pasienter med kronisk nyresykdom i alle stadier og pasienter med behandlingsrefraktær hypertensjon. Det er ca. 220 nyretransplanterte pasienter som følges ved vår

poliklinikk. I tillegg følges pasienter med singel pancreas og pasienter med kombinert nyre-/pancreas transplantat. Alle seksjonens overleger og LIS-3 deltar i arbeidet, og i 2018 var det ca 4500 konsultasjoner.

Arealsituasjonen ved seksjonen er krevende både når det gjelder sengeposten, hemodialyseavdelingen og poliklinikken. Arbeidet med nytt sykehus har startet med planlagt innflytting i 2023. Det er vedtatt at alle akutt funksjoner, inkludert ny hemodialyseavdeling med 30 behandlingsplasser, skal flytte til nytt sykehus.

Bemanning

Seksjonen hadde i 2018 5,5 overleger hvor alle er spesialister i nefrologi, 3 av dem med doktorgrad. Det er alltid spesialist i nefrologi knyttet til seksjonens forskjellige oppgaver for å sikre supervisjon, diskusjon og vurdering av pasienter. Det har vært 3 LIS-b gren nyre og det legges nå om til nytt system med ansettelse av LIS nyre. Seksjonen har til enhver tid LIS leger som roterer i medisinsk avdeling for å oppfylle nødvendige læringsmål som ledd i utdannelsen som LIS-1 og LIS-2.

Vakt

Samtlige overleger deltar i medisinsk avdelings overlegevakt som for tiden er 12-delt. I tillegg er det egen dialysevakt som er 6-delt. LIS-leger deltar i medisinsk avdelings vaktordninger avhengig av kompetanse. LIS leger deltar ikke i seksjonens dialysevakt men LIS-3 nyre (tidligere nyre B-gren) bemanner seksjonens vakttilf på dagtid.

Beskrivelse av utdanningsløpene

Avdelingen dekker hele utdanningsløpet for spesialistkandidater med unntak av oppfølging av nyretransplanterte pasienter i akutfasen. Det er inngått samarbeidsavtale med Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet transplantasjonsenheten, hvor utdanningskandidatene får tjeneste for å oppfylle ovennevnte læringsmål. Det er også inngått avtale for inntil 1 års tjeneste for utdanningskandidater i nyresykdommer ved transplantasjonsenheten. Vi tar imot utdanningskandidater fra andre sykehus for hele eller deler av utdanningsløpet.

Arbeidsoppgavene omfatter alle deler av fagfeltet nyresykdommer. Avdelingen har et nært samarbeid med en rekke andre sykehusavdelinger, og spesialistkandidatene får kjennskap til akuttdialyse både i intensivavdelingen og i medisinsk intensiv overvåkningsavdeling. Dialyseavdelingen har også ansvar for plasmautskiftninger og LDL-aferease.

Nyrebiopsier og innleggelse av akutte dialysekateter utføres av seksjonens egne leger. Spesialistkandidatene får undervisning og opplæring i ultralyddiagnostikk og praktisk utføring av nevnte prosedyrer. Kandidatene undervises i nyrepatologi gjennom månedlige videokonferanser i regi av Haukeland Universitetssykehus med nefropatolog som demonstrerer preparatene.

LIS-3 arbeider i dialyseavdeling 12 mnd i løpet av utdanningen. Tjeneste ved hemodialyseavdelingen er knyttet til tilsynvirksomhet i andre avdelinger. Lis-3 har poliklinikk en gang per uke. Kandidaten har daglig supervisjon fra spesialist i nefrologi.

LIS 1 og 2 har hovedsakelig sitt arbeid på sengepost med utredning og behandling av innlagte pasienter. Alle seksjonens leger deltar i seksjonens og medisinsk avdelings internundervisning.

Introduksjon av nye LIS

Nye LIS på seksjonen får en velkomstsamtale ved seksjonsoverlege med omvisning på avdelingen og introduksjonen til daglig drift.

Supervisjon, veiledning og faglig utvikling.

Alle LIS får tildelt en veileder av leder for utdanningsutvalget. LIS-3 nyresykdommer får tildelt en nefrolog. Veiledningssamtaler er satt av fast i arbeidsplan med 2 x ½ time per måned. Veilederne skal gjennomføre 2 ½ dag veilederkurs. Det er også gruppeveiledning 6 ganger i året for Mottaksklinikken i tillegg til gruppeveiledning for felleskompetanser LM organisert sentralt av utdanningsavdelingen.

Klinisk supervisjon foregår på post, dialyse, poliklinikk og akuttmottaket hvor kandidaten deltar i daglig drift. Her skal det også være muligheter å delta i fagspesifikke samlinger. Veileder innhenter informasjon fra supervisor.

LIS-3 deltar i undervisning på Mottaksklinikken, samt seksjonsvis eller fellesundervisning for hele sykehuset hver dag dersom de ikke har vakt i akuttmottaket eller godkjent fravær.

Alle LIS har avsatt tid til lesing i plan med 4 timer/uke.

Hvert år kan LIS-3 søke om utdanningspermisjon i 2 uker for å delta på kurs.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

LIS-3 og veileder blir enige om at et LM er oppfylt. LIS-3 gjør i kompetanseportalen rede for hvordan LM er oppfylt. LM skal deretter anbefales godkjent av både veileder og supervisor. Deretter skal utdanningsansvarlig overlege vurdere om aktuelle LM kan godkjennes.

Teoretisk undervisning

LIS-2 og 3 deltar mandag, onsdag og torsdag på 30 minutters teoretiske undervinger i indremedisin hvor LM som skal gjennomgå er definert ved oppstart. Hver uke er det 45 minutter teoretisk undervisning for hele sykehuset med tema fra alle spesialiteter. Det er i tillegg internundervisning ved nyreseksjonen hver tirsdag og torsdag hvor alle LIS og overleger deltar, også med egne innlegg etter plan, viser til vedlegg med tema som gjennomgås i seksjonsundervisningen.

Det er planlagt halvårige lunsjkollokvier for LIS-1 og -2 for å oppfylle nødvendige læringsmål i nyresykdommer for LIS som ikke roterer til nyreseksjonen.

Det tilbys 2 uker utdanningspermisjon med lønn i året for å delta på obligatoriske kurs, samt valgfrie kurs for å oppnå kurskravene for spesialiseringen.

Felles kompetansemål (FKM)

Felles kompetansemål vil dekkes via gruppeundervisning på tvers av spesialiteter organisert av utdanningsavdelingen. I tillegg vil det 6 ganger årlig være gruppeveiledning for å dekke FKM for Indremedisinsk avdeling. Flere LM dekkes av det obligatoriske kurset administrasjon og ledelse og andre dekkes ved tjeneste på post, poliklinikk og akuttmottaket. LIS-3 vil bli oppfordret av veileder og supervisor til å delta i kvalitetssikring- / forbedring- og pasientsikkerhetsarbeid.

Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege

Det er utnevnt utdanningsansvarlig overlege ved nyreseksjonen. Utdanningsansvarlig overlege i samarbeid med seksjonsoverlege leder utdanningsutvalget som i tillegg består av 2 LIS-3. Det er 2 formelle møter i året, men utdanningen blir drøftet kontinuerlig. Utdanningsansvarlig overlege

har også ansvar for at LIS-2 får gjennomført og godkjent læringsmålene innenfor LIS-2 indremedisin.

Forskning

Seksjonsoverlege er professor II ved UiB. Han er hovedveileder for 1 PhD kandidat og bi-veileder for 2 PhD kandidater. En LIS-3 har 50% forskningsstipend med midler fra Helse Vest og 50% klinisk stilling i seksjonen. Ved seksjonen drives det i tillegg forskning innen oksidativt stress, cystenyresykdom, glykert albumin som markør for diabetes mellitus hos pasienter med redusert nyrefunksjon og et kvalitetsprosjekt med AV-fistler. Seksjonen har deltatt i flere multisenter studier.

Forskningsaktivitet og akademisk kompetanse inngår som del av internundervisningen for å tilfredsstille aktuelle læringsmål. LIS-3 oppfordres til å delta aktivt i seksjonens forskningsaktivitet.

Individuell utdanningsplan

Ved tilsetning vil det utarbeides en individuell utdanningsplan for LIS, som viser hva LIS skal gjennomføre (læringsmål, læringsaktiviteter og læringsarenaer), basert på hvor i utdanningsløpet LIS starter. Den individuelle utdanningsplanen utarbeides av LIS i samarbeid med veileder og evt. utdanningsansvarlig overlege. Hospitering ved Rikshospitalet er en integrert del av planen. Planen skal godkjennes av leder.

Simulering og ferdighetstrening

Ferdighetstrening i form av anleggelse av akutt dialysekateter eller gjennomføre nyrebiopsi skjer under veiledning av en erfaren nefrolog. Urinmikroskopering gjøres daglig ved seksjonen både for inneliggende og polikliniske pasienter.

Tillitsvalgte

Mottaksklinikken har tillitsvalgt som representerer Yngre legers forening som holder regelmessig møte med LIS-2 og LIS-3 og er tilstede ved ansettelse av LIS-2 og LIS-3.

Kontakt

For spørsmål om spesialistutdanningen ta kontakt med utdanningsansvarlig overlege nyresykdommer, seksjonsoverlege nyresykdommer eller avdelingsoverlege for LIS.

